

1988 снл. От ыйын 23 күнэ.	Сыналар
СУБУОТА .	3 харчы

Сайлагчы мөчирлөргө бастагы ийин түмүгүнөн бөлбөстөлүштөгү үзүтү на-
сый маанымта 93,2, го-
дундарында туттарына
9,6 быраһыан туолла.
Бу көрдөрүү басын сал-
ган туһанышарынан 120,6
тонна 166,6 тоннанан аз-
дах. Ычкат сүөбүнү тол-
дуртуу графика 60 быра-
һыан эрө толорулган бы-
рыһынгы таһымтан 1,9
т намынах. Үзүт намыш
намын уюна государ-
ствода туттары бөлбө-
стөлүштөгү «Чурапчы»
эрө совхоз, отделениелар-
ын Чакыр, Сызан,
Армыкхан, Туэба, Толоон
эрө толортоотулар.

«Чурапчы» совхоз си-
тининте туохха сайыры?
Бастаган туран, сайылык
үлүгүн тэрөөһинит эр.
Былырыны 9 сайылык
таах эбит буоллахтарына,
быйыл «чурапчылар» 13
сайылыгынан үзүт кытлар.
Төтөгү сайылыктарынан
тэриллэн үзүт маһын ке-
дүүстөрдүн «Чурапчы»
совхоз дьаһалада данаас-
таста.

Совхозтар куоталаһым-
ларыгар сайылык баста-
гы ийин түмүгүнөн «Чу-
рапчы» совхоз (директор
Г. В. Смирников) баста-
гы мнэстэни ылан, СССР
райкомун, райсовет ис-
полкомун көдөрүллэ сыл-
дыар Кыһыл Знамятынан
наһаадалаһана.

Бийнги обществобыт мавсесалар сознательностарынан кууэтээк. Онон Бүтүн Союзтаауа XIX партийнаа конференциян туруорбут сорукутара, идеялара дьон сөргө ойугар, сүрэээр иккилээр, онон революционнай уларыта тутууну дийриэтэнигэ тааранналарэ бүтүн үһүлүччү улахан суолталанар.

жолор нэдиэлэтэн график хаамныта сырдагтылынага. Субуруускай аатынан уонна Эрилик Эристин аатынан совхозтарга график 39 — 40 бырыһыан толоруллан отчуттар хоньохторо билигин да аһылла иллик. Оройуонга от хаачысты, батын аналэстааһын, экспресс — лабораториялары үлэлэтэн ирээбэрин сыһэ суох. Холбоор, оройуон алта совхозтун арыый да төрөөһүннэхтин «Му- гудай» совхоз лаборатория А. И. Терютина үлэтин са- балаата. Киин үлүс сылын экспресс — лабораторияны үлэлэтэр. Совхозка 386 тонна от нэбиһиллибитун- тин 70 тонната бэрэбэр- кэлэниэ. Оттон Эрилик Эристин аатынан, Субу- руускай аатынан совхоз- тарга бу үлэ өссө да тэ- риллэ иллик.

Оттоонун хаамнытын өссө төтөмүрдөр сорук- турар. Ону сүнгүөр ту- нуттан хас биридин эвөөн, отчут тустасх, үлөтүгөр эппикэтинэстэхтин сы- ыдыннаахтахх.

Н. Г. Чернышевской төрөө бүтэ 160 сыла туолла

Т. СИВЦЕВА,
райсовет исполкомун
социальной хантчыыыга
отделын сабиалтисайз.

ОПЕРАТИВНАЙ ШТАБКА ҮЛЭ ОҢОРУМТУОТА— ТЭРЭЭНИНТЭН

Сотуртаабыта общественнай сүөһү аһылыгын бэ. ламизингэ оройуоннаагы оперативнай штаб көбө сымдыар муһаада Эрилик Эристини аатынан совхоз киһи уһаайбатыгар буолла. Совхоз директора М. Н. Корякин оройуонга буолан ааспыт республикатаа. бы оперативнай штаб муһаадын көннүтөп совхозка от үлэтин тэтимин үрдэттигэ туох эбик дьаһаллары ылбытын туһунан инитиниэриниэ оҥордо.

Киһи сирбитигэр-уоппутугар 1800 т. оройуон тас оттууун барыта 5000 т оту бэлэмнир ыһахтаах. пыт диэтэ. Онон кэлэр кыстыкка биһр усулуобуйа төбөдө 9,4 ц аһылык единицата бэлэмизинизэ. Сил. лас авенота үлэлээн эрэр. Бааһына үүнүүтэ быһыл куһаана суох. Барыллаан аабынан гектартан 10—15 ц бурдук кэлиэхтээх. Ол эрэри аһыга үксээн. 150 гектардаах бааһына актанан оттуур эвено киһр. дэ. Өссө да 600-чэ гектар бурдук ыһыта актанар туруктаах. Онон силэскэ барыта 1300-чэ гектар быһыллаахтаабын, икки КСК-10 комбайн үлэлиэх. тээрин уонна пленка тийбэтти туһунан кылаабынай агроном М. М. Монастырев эттэ.

Уопсайынан үлэ тэрээһинигэр үгүс тулукуллубат нтэбэстэр таһаарыллыбыттар:

Бастатан туран, совхоз инженернай сулууспата тэрээһинэ суога оттооһун хаамытын атахтаабыт. техниканы көдүүстээхтик туһаныы тэриллибэтэх. Сварочнай агрегат тийбэт буолуута ыарыыга кубу. луйбут. Бензин, солярка болпуруостара уһулуччу ыарабыттар. Эвенолар буочуканан заправкаланал. лар. Оттон ардах түһэн суол алдыаннаабына, хайдах балаһыанна буоларыгар салайааччылар эппиэттэрэ суох.

Иккиннинэн, маассабай-политическай, идеологиче. ская үлэ кумааыга суруллуунан эрэ муһураммыт. Дьону кытта биридиннээн үлэ ыраабынан ситэтэ сүөх. «Мындааайы» совхоз оройуон бары отчуутта. рыгар ыгырыыта биһр да эвенога дьүүлгэ турбатах. өйөмөтөх. Совхоз партийнай тарилтэ 117 комму. нистаадыттан эвеноларга сымчак 4 эрэ коммунист үлэллир. 27 коммунист мөөй оттуур.

Үсүһүнэн, совхозка аренднай бөдөрөт тэрлибэ. тин көрнөтэ. Оттон мань олохтуохтаах специалис. тар бу дьыалаа суолта биэрбэттэр, сорохтор ута. раллар.

Төрдүһүнэн, сир үлэтигэр өссө да суолта уурулуу. бат, ииники үүнүүнү быһаарар ыраас паар тагас. тааһына хойутатылына, элбэх сыллаах от ыһылла илик, сүөһү аһылыга буолар культуралары эбик ыһыы тэрлибэт, кэһкэ сылларга үлэлээн кэлбэт лугомелноративнай этэрэст ыһыллыбыт.

Бөсһүнэн, от хаачыстыбатын иһин охсуһууну он. ноодор совхоз директора өйөөбөт—М. Н. Корякин экспресс-лабораторияны үлэлэтэри көдүүһэ суогу. нан ааһар.

Совхоз салалтата мань дьаһанан үлэни ытта одороор оперативнай штабынан кытаанахтык сэмэ. лэннэ, нтэбэстэри туоратарга кэһкэ дьаһаллар бэ. лизтэннилэр.

А. МАКАРОВ,
хайыат аналл. корр.

Ыһаһылык кэскилэ — киһи илктигэр

ТИГЭЭНИКЫТТА ҮЛЭНИ КҮҮҮҮРДҮӨХХЭ

Ааспыт күһүн кыстык. ка киһинигэ оройуон сов. хозтарыгар тигэһини үү. гүрдүүгэ анаан 10 хонту. руолунай двордар уонна ыһаһыкыттар бөлөхтөрө тэриллэбитэ. Итиннэхэ барыта 1150 тигэһэ ха. былыбыта, ити былаан. наммыттан 450 төбөнөн аабыах этэ. 1987 снл бу. түүтэ совхозтарга 1906 тыһаада оҥуһуан салта. рыллан уулаада быһаа. рыллыбыта.

Тигэһини тусна көрүү. сорох совхозтарга анаан хотоннору тутуу кэллн үс сылларга балаага тэ. риллэр эрэри үүгүрдүү болпуруоһа, ыһыны тех. нологията аһытын көмчн. тигэр, көрүү ситэтэ суо. бар төптөрүн мөлгөхтүк ыһыллар. Ол курдук быһыл кыстаабыт тигэ. нэлэр бары төрөбүттэрин үрдүнэн сорох салайаач. чылар эрдэ дьаһамманна. лар төрөбүт тигэһэлэри барытын үүгүрдүүнү тэ. рийбэттэлэр. Маныаха снл аһардаагы түмүгүнэн ор. дук мөлгөхтүк Карл Маркс аатынан совхоз (кылаабынай зоотехник Григорьева М. Г.). Субу.

руускай аатынан совхоз Хатылытаагы (управляю. шай Пудов П. В.), Болто. нотоогу (Монастырев В. М.) отделениелара, Эри. лик Эристини аатынан совхоз Хайахытаагы (Федоров В. Е.), «Чурап. чы» совхоз Сылантаагы (Оконешников К. Ф.), Ки. лэкуитэри отделениела. ра (Захаров П. П.), «Му. гудай» совхоз Төлөйдөөү отделениета (Ноговицын А. Т.) үлэлэттилар. Карл Маркс аатынан совхозка уонна Төлөй отделение. тыгар снл аһы тыһаа. ны төрөтөр идэлленилэр. Бу омсоллох практика мичат сүөһү ииники кэс. киһини сарбылар. Сүөһү итиннэни культуратын тутуспат быһыы атмы да отделениеларга тахсыта. лыыр. Маныаха сүрүн биричиннэ итиллэр ыч. чат сүөһүнү анал көрүү. гэ туруорбат буолууга сытар. Аһыл хааччахтары тустууну управляючайдар өссө да иллизиргэр ыла. нилитэр.

Сыл алта мыйн түмү. гүнэн тигэһини үүгүр. дүүтэ биһр да отделение.

да күттүүннэх көрдөрүү суох. Чалыр отделение. тыгар тигэһэлэртэн бу сылта үүнэринэн 845 кг үүтү мабыт буоллахтары. на, «Чурапчы» совхоз Арыылаахтаагы отделе. ниеттар тигэһэттэн бу бириччэ баара эрэ 382 кг үүт манна. Отделение. да үүтү кыһан мабат буолуу биһр сүрүн бири. чиниэтинэн үүгүрдүү үлэтин технологиятын специалистар ыһаһык. ситтарга сатаан тиэрдн. бэтэхтэрэ буолар. Дьини. нэн арыылаахтарга бы. йыл сөптөөх тэрээһин, аһылык бары көрүгэ баар этэ. Ыһах төрөбү. тун кэһнэ 10—14 хонон баран үүгүрдүүнү тэри. йбэтэхтэригэ тигэһэ кө. рөбөчүлөр төрүүлэрин кытта тута үүгүрдүүгэ кыллэрбиттэригэ отделе. ние специалистара бол. домтобо ыһахтаахтар. Эл. бэх тигэһини төрөтөн үлүгэһин ыһаха анаан үлэлэһин, оттон мөлгөх. төрүн 3-4 ыһынан бра. таан акта оҥорон уотуу. га ыһыты тэриллибэт. Волтоно отделениета. гар төрөбүттэре бидан.

наабыт 20-чэ тигэһэ ыһаха таһаарыллыбакка таах сымдыаллар. Хо. мо. йуох иһин, маньык бы. ыһылар отделение ахсын бааллар.

Алта мый түмүгүнэн совхозтарга баара эрэ 847 тигэһини ыһаха таһаар. дылар, ол иһигэр Карл Маркс аатынан совхозка баара эрэ 47-ни, Субу. руускай аатынан совхоз. ка 60-ну, Килэһкигэ 12-ни, Сыланта 28-ны, Во. лугурска 47-ни, Төлөйгө 18-ны.

Мантан көстөрүнэн, тигэһини, мичат сүөһүнү кытта дьонгоохтук үлэ. лэбэт буоламмыт үүккэ. эһкэ хаалыбыт улахан. Үүтэ суох уонна кырдаа. бас ыһахтар тигэһэ ары. йах буоллабына, тутуһан да солбуллубаттара ки. һиэхэ барытыгар дьонго. тик өйдөнөр. Оттон ыһа. ыныгы эдэрсплэннэ эрэ өлгөм үүтү ыһыгына ип. нини дьини хардылаа. ыһын оҥуһуллубат.

С. БАРАШКОВА,
ОАПХ илем-үлэбэ
отделени начальнига.

Сир быһаҥа — олохпут быһаҥа

ПААР—ҮРДҮК ҮҮНҮҮ МЭКТИЭТЭ

- Таһнары түһүү биричиннэлэрэ. ● Аттанынан үлэлииргэ кыахта биэриэххэ. ● Ороскуотун суоттуохха. ●

Ааспыт пятилетка сыл. ларыгар оройуон совхоз. тарыгар сирн. оҥорууга үлэ тупсарыллыбата. От. тон кураайы усулуобуйа. лаах, сүөһү инитининэн дьарыктанар оройуонга сүөһү аһылыгын ыһыныны мэтэтин, үүнүүтүн үрдэ. тин тыын болпуруос. Тох. сус пятилетка сылларыгар оройуонга туорахтаах культуралары хас биһр. дин гектартан ортотунан 8,1 ц хомуйбуттара. Оттон ыла хас пятилетка аайы үүнүү таһнары түһүүгэ бэлэтиилэр. Ити аһардас аһылда эрэ содуллара буолбатах.

Хас биһрдий бааһынада ааттаан суоллаан дьин. нэх хаһаайын суох. Бу биричиннэн бааһынаны күрүөлэһинтэн сабалаан сирин таһастааһыныгар, ыһынытыгар, көрүүтүгэр, харайыһытыгар, хомууру. гар уонна, саамай кылаа. быһаа, күһүнүгү тагас. тааһыныга, сайынныг паар. дааһыныга ханьык да ин. тарээс, көдүүс, тэрээһин

суобууттан ыһыны техноло. гията тутуһуллубат, үлэ аатыгар эрэ төлөрүллэр. Сирга маньык сыһыаннаах буоламмыт көдүүстээх үүнүүнү ылбаһыт.

Өскөтүн таба аттаран тэриннэххэ, ханьыны да ы. рахан дьылга үчүгэй кү. рүөлээх хаһааалаах уонна хаачыстыбалаах, төлөрү кондициялаах снэмэни инитиннэ технологияны то. лору туһанан ыһыллыбыт бааһынада туруктаах үү. нүүнү ыһааха сеп.

Холобур, ааспыт снл. лаагы курдук кураан усу. луобуйада «Мугудай» спа. хоз Төлөйдөөү отделе. ниеттар бурдук куһаана суохтук үүммүтэ (Уу Обустаах, о. д. а. бааһына. лар), Эрилик Эристини аа. тынан да совхоз сорох баа. ыһаалара куһаана суох эрэриилэр аһыга күүскэ киһрэн оттуу охсуллубут. тара. Ол эрэри снэмэвэ анаан ыһыллыбыт бурду. ку барытын оттуу хому. луу төгүрүччү аһыстөө. дуун совхозтар өйдөөк ту.

раллар. Онон быһыллы үү. нүүттэн эһинилги ыһыны снэмэтин хайаан да уурул. луохтаах.

Ханьык баһарар үлэни быһаарар күһүнүн иһин фактора буолар. Бааһына. да сөптөөхтүк аттаран туруоруллубут техника. лаах хаһаайын наада. Ха. һаайын бөйгө үлэлири. гэр кыахта биэриэх. хэ. Маныаха үтүө холо. буру Эрилик Эристини аатынан совхоз көрдөрөр. Манна сир үлэтэ снэх бы. ыһытынан тэриллэн бы. ыһыгы сезон сабалаанна. Бу дьонуннаах хаһаа. ыһын быһымытынан сынала. ныман сеп. Ол эрэри ман. на да тэрээһин нтэбэстэрэ элбэхтэр. Бастатан туран, техника сөптөөхтүк атта. рыллыбата, алдыаным эвэ. һини олус элбэх, иһкө. нернэй сулууспа иһингэ атаба манна тийбэт. Итихэр содулланыгар үлэ болдього, технологията кэһиллэр.

Бааһына үүнүүтүн үрдэ. тигэ иһини уочаратынан

сыһыатын, паардааһын, севооборот булгуччулаах. Ол бэрээдэктэн илгич. нэ ханьык да үтүө дьыл. та үчүгэй үүнүүнү ылар күчүмүдэй.

Ыраас паар суолтатын өйдөөбөт салайааччы аа. ыах буолуо. Ол эрэри ону сатаан туһаммаат бую. ламмыт биһр үкүн үүнүү. нү ылбаһыт. Выйыл өрө. йуон совхозтарыгар 2929 гектар бааһынаны сир ирэрин кытта хорутан уонна таһастаан бэс мыйн 15 күнүтөр дээрн. бүтэ. ризэхтээх этибит. Отчодо сайынны түспүт снги иһгэриһнэхтээх этэ. Оттон сайын сымы от үүнүүтү. тэн көрөн хас да тегүл ону суох оҥорор үлэлэри (ба. ранаалаһыны, культивация) ыһытаахха этибит. Хо. мойуох иһин, от ыһын 18 күнүгүдүн тутуһуан 2085 гектар сир паарга анаан хорутуллуна. Хайа да совхозка («Мындааайы» совхозтан аһытарга) хору. туу кэһинитан таһастаа. ыһык ыһытыла илик, Карл

Маркс аатынан совхоз паардааһын бааһыналар сымы отунан саба үүннэ турулар. Ыраас паары быһырыын хаачыстыбата суох ыһытытырын түмү. гэр быһыл ыһыллыбыт бурдук лебеданан саба үүммүт. Ити бурдук үү. нүүтүгэр, снэмэ хаачысты. баттар биллэр охсуулары оҥоруога. Оттон былы. ырын паарга суолта биэ. рон элбэхтик үлэлэспит Эрилик Эристини аатынан совхоз ыһытыта быһыл бы. дан ыраас даһаны, үүнүү. лэх даһаны.

Мистэвэ сымдыан агро. номнары кытта кэспетэр көрдөххө, сирн таһастыыр ыһахтара суох. Бастатан туран, ыһытырыллыбыт үлэни иллизэрэ, техника. лара суох. Директордар управляючайдар анал эвеноку тэрийдэри наада. лааһынан аахпаттар. Он. ноодор сыһаарыллыбыт, үлэһин сымдыар дьону тохтоһон, кыһилэри, техни. калары аты, үлэбэ ыд.

галлар. Маньык сыһыан. наах буоламмыт үүнүүнү ылбаһыт.

Совхозтарга быһыл 3296 гектарга бурдук гектарга бурдук ыһыллы. быта. Ардах чаастатык тү. һэн уонна сааһын хаһыга суох сыллаах буолан үүнүү куһаана суох. Ол эрэри мантан кырата 1000 гек. тары актаан сүөһү аһылы. гар ыларга совхозтар суоттаналлар. Холобур, «Чурапчы» совхоз 200 гектарга эрэ бурдук ыһы. лааһын быһыл эһнэ үлүс төгүлүн барытын актын баһарар. Бу, биллэн туран, саамай чөлчөки суол,— бурдугу оттуу охсон ыһымы. Оттон эһини ыһыл. лар снэмэ бурдугун хан. тан, хас тыһынычаа аһылаһан, тийээн адала. рын, хайата барыстаарын толкуйдуохха баара.

Түмүктээн эттэххэ, сирга иччэллээхтик, дьон хаһаайыһыны сыһыаннас. таһытына эрэ, ночнооттон барыстаах саллаа таһар. бытын хас биһрдий сала. ыааччы, специалист ой. дуохтэрин наада.

А. МАКАРОВ.

БИРИЭМЭ КҮҮППЭТ

НАТО дойдугарын кинилэрэ ааспыт нэ-
диздэ Варшава бу-
лан ааспыт Варшавский
догодар кыттылаахтар
государстволар политиче-
ский консультативнай ко-
митеттарын сүбэ мунна-
рын быһаарыларын үө-
рөтөллөрүн курдук сийи-
ли ханнык да докумуон
үөдэттиллэбэтэ буолуо.
Бу ойдоһор, тодо дьэ-
тэ, бу докумуонга Евро-
па континенттар сэр-
сэи арыллыгы уонна
бэйэ бэйэгэ итэҕэли ба-
бертүү чолчу програм-
мата көрүллэр. Кини
«уопсай Европатаары
дына» бары көрүстөрүн
саамай тын бөһүрүөс-
тарын тэрийэр, манны
суһал уонна булгуччулаах
дьаһаллары эрийэр, бө-
һүрүөстөр туруорулал-
лар.

Бу туох программаны
уонна туох сымалдаары?
Варшавский догубар
кыттылаахтар «государ-
стволар ПИК быһаары-
ларын ырааталларыгар
аан дойдутаары бачча
уонна политическай де-
төллөр туохтан да баста-
ган иһин иһин өрүттөрүн
бөлөнүһүлэр. Баста-
кы, социалистическай
дойдулар көтөхтү этин-
лэрин бүтүннүү олоххо
кылардаахха. Европада
баар иһин байыаннай
блоктар бөлөхтөрүн кө-
мүскэнэр характердаах
буолуохтара. Атынны
эттэххэ, өрүттөртөн хас
биирдэмилэрэ бэйэтэ не-
мүскэнэргэр сэттэххэ, сө-
бүлүннүлэххэ, ол эрэри
саба түһүргэ сөбө суох
күүстэх буолуога. Иһин-
нэ, СССР уонна иһин
союзниктарын бу кө-
дөһүннэрэ сөбүлүннүн
суох оноргоу процессна
төннүбэт суолга кыл-
лаахтар уонна кылар
чугас нэмтэ бу процесс
түргөтүннэхтэтэр. Сүбэ
муннах биеттан туран,
Европада уонна аан дой-
дуга бүтүннүүтөр сөбү-
лүннүн сарбыһыт, уоб-
лаһыгар сүрүн соруктары
чорботто. (онно НАТО
советтар кэтиннэ сессия-
тыгар ылыллыбыт НАТО
дойдуларын саллааччы-
ларын позицияларга бол-
омтодо ылыллыһа). Бу
соруктарга СССР уонна
АХШ стратегическай са-
ба түһэр сөбүлүннүлэрин

көтөрү сэрин сөбү-
батын туһунан конвен-
цияда иһин баттаһын
кыларлар. Баста-
кы, аан дойдуга бүтүн-
нүүтүгэр сөбүлүннүлэр.
Туһааннаах көрсөтүннү-
лэр Йененада СССР уон-
на АХШ иһин ардылар-
гар, ону тэҥэ сөбүлүннүн
иһин аччатылаах кыттылаах
конференцияда кыттыла-
лаллар. Оттон бүтүннүү
пууну ылар эбит буолла-
ха, социалистическай до-
йдолуу дойдугарын са-
лааччылар, көрсөтүн-
нүлэри уһааннаах-төһүн-
нүнэ эрэ бу дьада са-
балырга ыгыран туран,
сийилин көрүлүбүт этин-
лэри кылардылар. Вар-
шавский догубар кыт-
тылаахтар госу-
дстволар саааларынан,
Атлантикаттан Уралга
дэри территорияда бү-
түннүүтүгэр сөбүлүннүн
лэххэ күүстэри уонна кө-
мөрү сэрин сөбүлүннүн
иһинны үс атабынан
олоххо кыларыннаах сөп.
Баста-
кы, аан дойдуга бүтүн-
нүүтүгэр сөбүлүннүн тэҥ
балансалаахтык таһымна
түрдүгэр сөп буолуо этэ,
билиһин иһин өрүттөргө
баар таһымтан кыра ты-
на. Оскутун биир өрүт
алдох таһаалаах, оттон
атын өрүт элбэх самолет-
таах эбит буоллааһына, и-
һин өрүттөргө хайысханан
саамай кымыһах таһым
буолуохтаах. Нылгаасты
эттэххэ, күүһү-уогу тө-
һүннүннэ эбит сөбүлүн-
нүнэ ханнык да ымсы-
рым, баарыт тахсыбатын
хааччылаахха.

Иһинэ этаппа иһин
блоктар сэринлэрин уонна
сэринлэрин сөбүн түөрт
гыммыт биирин кэтинн

аччатылаах сөп этэ (ол
быһа холууан мөдүбүн
аһара кыһаах таһаары).
Бу аччатын салтанан ба-
ра турдагына бүтүннүн
үһү атабыгар иһин өрүт-
төртөн хас биирдэмилэр
көмүскэнэр эрэ күүстэ-
р хааларыгар, көмүскэнэр
характердаах буоларыгар
тирээрдиэх кэриннэах.
Ардааны дойдугар кө-
рүлүлэригэр ону тэҥэ со-
лукчу саба түһүү кыадын
суох оноргого туһаайы-
лыбыт кыһа дьаһаллар
кыттылаахтара. Бу
баар даннайдары атаста-
һан иһин, сөбүлүннүн
догубардыр төлөрөн
иһиннэ көдүүстэххэ хон-
туруол систематын олох-
тоһун.

Социалистическай дой-
дугар платформалары
иттиһин, Виллэн турар,
сөбүлүннүн сарбыһы
дьаһалатыгар салты ба-
рага атын өрүт үтүө са-
лаата, иһин сөбүлүннүн,
эбэтэр мун сатаатар
туорнастайа сатаабат
буолуута наада. Атланти-
ка иһин өттүгэр общес-
твенность уонна иһин по-
литическай эргимтэлэр
Москва иһиннэ иһин
союзниктарын көбүл-
лүннүннүн үрдүктүк сым-
налаатылар уонна бэйэ-
лэри правительстволарыт-
тан. Хотугу Атлантика
блогун салайааччыларыт-
тан эмнэ маннык туру-
кууну модьуйаллар.

Ол эрэри Варшава
этиллибит идеялары
НАТО дойдугарын поли-
тикаларын сүрүннүүр эр-
гимтэлэри биир төһүнн
көрсүбүтүлэр. Бу этили-
ри сүрүннээн Вонга би-
һирэтиллэр. Лондон реак-
цията туттунулаах сөбү-
буолла. «Либерасьон»
Франция хайыата бөһө-
төбүтүн курдук, АХШ
эһилтэ дойдуга иһиннэ
быһаар түбүктэригэр
окустаран, чолчута суох
буолар кутталлаах.

Оттон бириэмэ күүтөр
туһа суох. Туох да дьа-
ла суох олохуу орто уон-
на кыра таһытэххэ раке-
талары суох оноргоу ту-
һунан соторутаарыта
ылыллыбыт советскай-
американскай догубар
Европа халлааныгар тын-
тарбыт сырдыгар күлүү
түһөрүн сөп.

В. ВАСИЛЕЦ
(СССР).

Агитбригадалар маршруттарынан «Сарыал» салгы айанныыр

Эрилик Эристин аа-
тынан советтер территория-
тыгар баар сельский Ку-
льтура дьизлэро быһы-
сайып эмнэ үтэс курдук
күүстэрин холбоон агит-
бригадалары тэрийннэр.
Ити бары өттүнэн бары-
таах—транспортта, хаач-
чыһы хаачыстыбатын
үрдөтүгэ, үлэһитэри кө-
дүүстэхтик туһаныыта,
—Быйыл сайын хайа-
да сымаллаар табыллы-
быт—сөххөһүт сымалла-
та биир автобусту аһаан
күнү-дьылы халтайга су-
тэрин, көтөһүннэһи
суох буолла, сорох күн
8-тымга тийэ тоһо-
сыйдыбыт. Аны Якут-
скайдаагы культурнай
сырдтар үчүлүкүтүн
практикада кэлбит 6 үө-
рөннээччилээхтэ эмнэ ту-
һаалаа: эдэрдэр көрдө-
ро-нардаа, ырыалара
тоһуктара баһаам. Отчу-
тар: «От быһаарыыта,
таагар үүнүүтэ ордук»,
—дэһэллэр, үлэһиттэ ба-

далаахтар.—дист кэп-
сир агитбригадалары кыт-
та сымаллаар «Знание»
общество Хонторотоо-
муннайгы сүһүөх тэри-
тэтин председатели М.
Д. Сергеева, Мария Дми-
триевна сайылык, холууа
үлэһиттэригэр аан дойдуга
балаһыһыаһыт кэпсир.
Бүтүн Союзтаары XIX
партийнай конференция
резолуцияларын иһин-
ритэр, республика уонна
оройуон үлэһит-хамнаһын
бэллэһиннэр.
Агитбригада көрсөр
дьоннорун саастарыттан,
үлэһит эйгэлэриттэн кө-
рөн, программаны ула-
рыта сымаллар. Ол кур-
дук, үлэ, сымаллаар ла-
дырын, комсомольскай
ыччаг фермалар үлэһит-
тэрин кытта көрсүөхтэ-
ринэ, кинилэр бэйэлэрин
идеяларын туһунан «Мин
идээ—мин үөрүү» дьа-
тылаан сурунаалы кы-
таллар. Советскай кон-
гольскай догубаруу де-
кадатыгар сөп түбэһиннэ-

рэн «Монголия—Турап-
чы» дьа-тылаан суру-
наалы иһин үлэһит
кыттылаахтар.
Улаһыттар Алексей Та-
расов, Лина Григорьева,
Валла Атласова ырыала-
рын, Захар Новгородов
көрдөххэ кэпсэһиннэ,
Татьяна Захарова туруор-
бут үчүлүкүлэрин бэйэрэ-
тиллэр. Оттон Хайахсы-
таагы Култура дьизин
директора Тарас Тарасов,
детсад иһинээччтэ На-
дежда Понсева ур. д. а.
тоһоргооһут күөмэрдэрэ
эмнэ үтэс курдук көхтөөх
ытыс тыһынан добу-
буоллалла.
Ити курдук «Сарыал»
агитбригада 4 күн устата
барыта 20 сыртта сымал-
лаах 239 үлэһити кытта көрү-
тэ. Хонор-орон ааспыт
сырдтарын иһиннэ иһин-
на көрдөрүлөр, агитче-
моданнары үлэһиттэр.
«Сарыал» салгы
айанныыр.
М. НИКОЛАЕВА.

ЫАЛЛЫ УУС-АЛДАНГА

Александра Сивцела
салайааччылаах Сылан-
наагы Култура дьизин
агитбригадатын маалыма
Уус-Алдан оройуонун Ге-
рой Егоров аатынан сов-
хоһуугар сырытта. Кини
лөр дьула быһааччылар-
дын, отчулардыын ба-
рыта 156 үлэһити кытта

көрүстүлэр. Кинилэрдин
олохтоох Култура дьизин
директора Константин
Кривошапкин сымаллаа.
Көрөөччүлэр хомусчут
Надежда Потанова то-
руутун, Якутскайдаагы
культурнай-сырдтар үчү-
лүкүтэ үөрөннөччүлэ-
рыта Иван Манаров, Мариан.

на Стручкова ырыаларын
бэйэрэтиллэр.
«Кэлэн оһыт бэрсэн
барыһыкыгар, бөртө-
хэй концерды көрдөрбү-
күттүгэр махтанабыт. Су-
бу сотору көмүнэн аны
бэйиһи айыах» тийиһэ-
һитэ,—дэһэ хааллылар
уус-алданнар.
С. ЯКОВЛЕВ.

«САГА ОЛОХ» АЛБАН БАРАН

МЭЭЧИК ТЭПСИИ СОДУЛА

«Сага олох» хаһмат бу
дьыла от мыйы 12 күнү-
нээги күөмэригэр бачча-
тэһимт «Нумаадыттан
ырааттаах уураахтар»
дист рейдэ матырыйал-
дын аһаан баран: «Би-
мин туруорсубут бопу-
руоһум быһаарыллыа
суох ээ, арааһа. Иван
Иванович модьуйа суох
комиссияга дьаһайыах
буолбут эһитэ,—дист са-
наатым.

Субботнига, телефоннуу
сырыттан, Никонидыга
дьаһайыта. Никониды
райпода эһитэ. Катэстим
да эмнэ мэллэргэр. Ороло-
рум кун ахсын айымы дьа-
дэрибэһи кыһааллар.
Ситэри көһөртөөн кэби-
һиниһиннэ, манныкытары
туруортаан кэбиким.
Бироктаргар сүтүөхтэ-
рэр дьэ дөлөһүн иһэр
курдуктар.—дист, «На-
бис, тоһоо. Бэйи аны
мин эрийсэн көрүүм Пар-
тийнай контуруолу комис-
сиятын председатели Фи-
липповка тийиһэххэ, иһин
контуруола кытаанах
буолуо».—дистим. Сибээс
халлаан көбүдэстик тийби-
тэ баарыт, бэрт эрийһиһэ
тийиһин телефонунан иһи
наадабын туруорустум.
Иван Иванович: «Наар
да быһаарбата. Ыксаанлаа-
дырдынан дьарыта.

нар анал комиссия баар,
ол быһаарыа».—дист
эрэллэхтик эттэ. Эмнэ
эрөннөһүт, Оттон эһиһэ
кэлэн оройуон хаһматы-
гар бөһөтүннэһит иһи үөһэ
ааттаммыт мстатыһаны
аһаан баран эрэһи эмнэ
сүттэ. «Булар буолбутун
кыһа сымаллар комиссия
тугу быһаарыа буолла.
Того эрдэ тахсан көрбө-
тох бэйиһиһэрэй?»
Эт билиһин да суох—
быһаарыах ыһылаах эл-
бэх курдук да, хардары-
таары мээчик тэпсии со-
дулугар бопуруос са-
лааһыта ыһаанан турар.
Үлэ, сымаллаар лаадыр,
дарын сезоннара да тү-
мүктөнэн эрэр. Маны ким
быһаарыа буолла?
М. ЛЕОНТЬЕВА.
(Хаһмат общ. көрр.).

Оскуола олоҕо: бэһис чиеппэр

Эдэр туристар респу-
бликатаары XXXIII слет-
тарыгар оройуон чиеһин
одо спорттивнай оскуола-
тын үөрэнээччилэро кө-
мүскэтиллэр.
Слетка барыта 28 оро-
йуон эдэр туристара көр-
сон күрэхтэстилар. Бийи-
ги хамаандабыт спорттив-
най ориентированиеда ор-

ЭДЭР ТУРИСТАР СЛЕТТАРА

дук сатаһыннээхтик кы-
тыһа. Барыта 20 кыс-
тэһимт пууну булуох-
таахтар этэ. Хонтуруо-
най чааһа—1 час. Ви-
риэһин аһары барыы хас
2 мүнүүтэтин ахсын биир-
ди контуруолунай пуун
сотуулан иһэр. Иһиннэ
ордук сатаһыннээхтик Ва-
ра Герасимова, Миһа
Дьячовскай, Мезена Ка-
такинова, Алян Волы-
нов, ур. д. а. кытыһы-

лар. Кинилэртэн Варя
Герасимова 112 кыска-
һыттыгыт көрүмүтүнүн
бэйэ ыһаарыһын билин
винторината буолла. Ма-
ныаха олоһорго түргөн-
нүн, холкутук нууччалык
өлпөһитин охсубаттара ма-
һаһаһа.
Ити курдук кыттаммыт
уопсай түмүккэ VI миэстэ
буоллубут.

Л. ПАХОМОВА,
учуутал.

Океанга сынньаллыым

«Океан» Бүтүн Союз-
таары пионерскай лаадыр-
га сым ахсын дойдубут
бары мунукутарыттан
оһолор мустан сынньа-
лаллар. Ити көмүгө оруо-
нуна Советскай Союзка
АХШ президеһэ Р. Рей.
ган кэлэ сымаллар түгүн-
этэ. Бийиһи лаадыр оһо-
лор Америка прези-
денттар Эйзэн туру-
турдар мадалаадын ту-
һунан сурук суруйуулу-
лаадырга кыттылаар

күрэхтэһилэргэ, конкур-
скарга о. д. а. дьаһаллар-
га бийиһи дружинабыт
активнайдык кыттан ба-
рыта 4 Махтал суругу-
наан, надаралааһыта,
тийэх түмүгүгэ дружи-
набыттан бизэ оһо-
ган Махтал суругунаан, эмнэ
этиччэ оро, ол иһиннэр
мун эмнэ. «Океан» дьа-
ныаһынан надаралааһы-
тыттыт.
Ася ШЕЛОМОВА.
Чурапчы.